

แถลงการณ์ร่วม

ประเทศไทย: เพื่อประกันว่านักปกป้องสิทธิมนุษยชนในจังหวัดเลยที่ถูกปิดล้อมโจมตีจะได้รับความยุติธรรมอย่างเต็มที่ และ ผู้กระทำผิดทั้งหมดต้องถูกลงโทษ

ศาลมีคำพิพากษาว่าจำเลยสองคนซึ่งถูกกล่าวหาว่าเกี่ยวข้องกับการปิดล้อมโจมตีนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในจังหวัดเลยมีความผิดตามฟ้อง

(กรุงเทพมหานคร วันที่ 31 พฤษภาคม 2559) วันนี้ กลุ่มคนรักบ้านเกิด องค์การฟอร์ติไฟฟ์ไรท์ มูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชน และ โพรเทกชัน อินเตอร์เนชันแนล แสดงความยินดีต่อกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาลงโทษจำเลยต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน จากเหตุการณ์ความรุนแรง เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2557

ที่มีกองกำลังชายฉกรรจ์ติดอาวุธปิดบังใบหน้าเข้าปิดล้อมและทำร้ายนักปกป้องสิทธิมนุษยชนและชาวบ้านในหมู่บ้านนาหนองบง จังหวัดเลย พวกเราองค์กรต่างๆ

ดังมีรายงานข้างต้นขอเรียกร้องให้ประเทศไทยยึดมั่นต่อพันธกรณีที่จะต้องคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

วันนี้ ศาลจังหวัดเลยมีคำพิพากษาว่า พันโท ประมินทร์ ป้อมนาค และ พลโท ประเมษฐ์ ป้อมนาค

มีความผิดจริงในข้อกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในเหตุการณ์

ปิดล้อมทำร้ายชาวบ้านและนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่คัดค้านเหมืองแร่ทองคำในจังหวัดเลย เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2557

พันโท ประมินทร์ ป้อมนาค และ พลโท ประเมษฐ์ ป้อมนาค

เป็นผู้ต้องหาเพียงสองคนที่ถูกดำเนินคดีและพิพากษาว่ามีความผิดจากการเหตุการณ์ความรุนแรงเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2557 โดยเป็นตัวการและผู้ให้กลุ่มชายฉกรรจ์ไม่ทราบฝ่ายอย่างน้อย 100 คน บางคนสวมหน้ากากสีดำพร้อมอาวุธท่อนไม้ มีด และปืน เข้าปิดล้อมหมู่บ้านนาหนองบง และทำร้ายและจับชาวบ้านจำนวนหนึ่งเป็นตัวประกัน

กลุ่มกองกำลังไม่ทราบฝ่ายนี้บังคับให้ชาวบ้านนอนคว่ำหน้าลงกับพื้น

มัดมือชาวบ้านไว้หลังไว้เป็นเวลาหลายชั่วโมงในระหว่างที่รถบรรทุกขนแร่ออกจากเหมืองและหมู่บ้าน

“พวกเรายินดีกับคำพิพากษาของศาลในวันนี้

แต่มีข้อสังเกตว่ารัฐบาลไทยยังล้มเหลวที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดทุกคนมารับผิดชอบในกรณีดังกล่าว” กล่าวโดย ประธานสมวงศ์ ผู้แทนองค์กรโพรเทกชัน อินเตอร์เนชันแนล

“พวกเราไม่เชื่อว่าเจ้าหน้าที่ได้ทุ่มเทพยายามอย่างเพียงพอในระหว่างการสืบสวนสอบสวนเหตุการณ์โจมตีดังกล่าว

การที่ผู้กระทำความผิดจำนวนมากยังลอยนวลพ้นผิด

และสร้างบรรยากาศแห่งความหวาดกลัวให้กับนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่ทำงานภายใต้ความเสี่ยงในประเทศไทย”

พันโท ประมินทร์ ป้อมนาค และ พลโท ประเมษฐ์ ป้อมนาค

ถูกพิพากษาว่ากระทำความผิดจริงตามประมวลกฎหมายอาญาหลายมาตรา และพระราชบัญญัติอาวุธปืน กระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ซึ่งรวมถึง ข้อกล่าวหาเรื่อง การทำร้ายร่างกาย

การกักขังหน่วงเหนี่ยวให้เสื่อมเสียเสรีภาพ และการยิงปืนในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันควร

โดยศาลมีคำพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยที่ 1 พันโท ประมินทร์ ป้อมนาค 2 ปี 12 เดือน และลงโทษจำคุกจำเลยที่ 2 พลโท

ประเมษฐ์ ป้อมนาค 1 ปี 12 เดือน และให้จำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้ชาวบ้านที่เป็นโจทก์ร่วม 9

คน เป็นเงินตั้งแต่ 2,600 – 25,000 บาท

ชาวบ้านส่วนใหญ่ที่บาดเจ็บจากเหตุการณ์ความรุนแรงเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2557 คือ สมาชิกของกลุ่มคนรักบ้านเกิด ซึ่งเป็นการรวมตัวกันของชุมชนเพื่อเรียกร้องให้ปิดเหมืองแร่ทองคำและฟื้นฟูผลกระทบทางด้านลบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของชาวบ้านซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการของเหมือง

นายสุรพันธ์ รุจิไชยวัฒน์ สมาชิกกลุ่มคนรักบ้านเกิด ให้สัมภาษณ์กับองค์กรฟอร์ติไฟฟ์ ไรท์ว่า

“ชายคนหนึ่งในกลุ่มที่สวมหน้ากากขึ้นมาทางผม แล้วพูดว่า คนนั้นไงแกนนำ หลังจากนั้นคนอื่นๆ ก็เข้ามาจับตัวผมไว้ ผมถูกใส่กุญแจมือและถูกทำร้าย”

“ผู้ชายคนหนึ่งเอากุญแจรถมอเตอร์ไซด์ของผมไปจากนั้นอีกคนหนึ่งก็เข้ามาเตะผมเข้าที่ใบหน้า จนผมร่วงลงไปกองกับพื้น”

“ในประเทศไทย การที่ชาวบ้านลุกขึ้นมาใช้สิทธิของตนมักมีต้นทุนราคาแพง กล่าวโดย เอมี สมิต ผู้อำนวยการฟอร์ติไฟฟ์ ไรท์

“นักปกป้องสิทธิมนุษยชนผู้กล้าหาญทำงานเพื่อปกป้องผืนดินและอนาคตของพวกเขาซึ่งถึงต้นทุนราคาแพงนี้เป็นอย่างดี”

ประมาณหนึ่งเดือนก่อนที่จะมีเหตุการณ์ทำร้ายชาวบ้าน

สมาชิกของกลุ่มคนรักบ้านเกิดได้ส่งจดหมายเปิดผนึกถึงหน่วยงานรัฐหลายหน่วยงานรวมถึง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้บัญชาการกองทัพบก และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

เพื่อร้องเรียนให้สืบสวนสอบสวนเหตุการณ์ข่มขู่และขู่กล่าวหาว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านรอบๆ เหมืองแร่ทองคำในจังหวัดเลย

“คดีนี้เป็นบททดสอบครั้งสำคัญของประเทศไทยต่อคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้ว่าจะรับรองให้นักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่ถูกละเมิดสิทธิได้รับความยุติธรรม

เจ้าหน้าที่รัฐไทยมีพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศที่จะคุ้มครองให้นักปกป้องสิทธิมนุษยชนสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ

และต้องสืบสวนสอบสวนข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นร้ายแรง

รวมถึงต้องนำตัวผู้กระทำความผิดทุกคนมารับผิดชอบ” กล่าวโดย ส.รัตมณี พลกล้า ผู้ประสานงาน มูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชน

นอกจากนี้

มูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชนให้คำปรึกษาและเป็นผู้แทนทางกฎหมายให้กับชาวบ้านที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ปิดล้อมโจมตีและสมาชิกกลุ่มคนรักบ้านเกิดและชาวบ้านคนอื่นๆ

ซึ่งถูกฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาและคดีแพ่งเกี่ยวกับความผิดฐานหมิ่นประมาทสืบเนื่องมาจากกิจกรรมการประท้วงคัดค้านการประกอบกิจการเหมืองแร่ นับตั้งแต่ปี 2550 บริษัท ฟุงคำ จำกัด ซึ่งเป็นผู้ประกอบการเหมืองแร่ทองคำในจังหวัดเลย

ได้ฟ้องร้องคดีความแพ่งและความอาญา จำนวน 19 คดี ต่อสมาชิกกลุ่มคนรักบ้านเกิดและชาวบ้านอื่นๆ จำนวน 33 คน

รวมถึงการแจ้งความเพื่อดำเนินคดีกับเยาวชนหญิงอายุ 15 ปี จากการฟ้องร้องคดีความเหล่านี้

บริษัทได้เรียกค่าเสียหายรวมเป็นเงินจำนวน 320 ล้านบาท และนับจนถึงวันนี้มีคดีความยังอยู่ระหว่างการพิจารณาอีก 8 คดี

เกี่ยวข้องกับชาวบ้านจำนวน 25 คน

บริษัทเหมืองแร่ยังฟ้องร้องคดีต่อข้าราชการส่วนท้องถิ่นสองคน ได้แก่ นายสมัย ภัคดีมี และนายกองล้วย ภัคดีมี ในข้อหาเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามมาตรา 157 ของประมวลกฎหมายอาญา เกี่ยวกับการก่อสร้างชุมชนประตู่และติดป้าย 'หมู่บ้านนี้ไม่เอาเหมือง' ภายในเขตหมู่บ้านนาหนองบง

“พวกเราเป็นเพียงชาวบ้านที่ลุกขึ้นมาปกป้องสิ่งแวดล้อม” สมาชิกของกลุ่มคนรักหมู่บ้านเกิด ให้สัมภาษณ์กับองค์กรฟอร์ติไฟท์ไรท์ “พวกเราแค่สิทธิอยู่ในมือ เราไม่มีอาวุธใดๆ เราต่อสู้ด้วยความสุจริตใช้สิทธิชุมชนเท่านั้น “

เมื่อเร็วๆ นี้

ประเทศไทยได้ยืนยันคำมั่นสัญญาที่จะคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในวาระการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ครั้งที่ 2 โดยคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2559 ซึ่งประเทศไทยยอมรับข้อเสนอแนะจากหกประเทศสมาชิกที่ให้สืบสวนสอบสวนรายงานว่ามีการข่มขู่ คุกคาม และทำร้ายนักปกป้องสิทธิมนุษยชน รวมถึงประกันให้มีการนำตัวผู้กระทำความผิดมารับผิดชอบ

ประเทศไทยควรสืบสวนสอบสวนคดีเพิ่มเติมอย่างรอบด้านและอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับข้อกล่าวหาว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นร้ายแรง ต้องนำตัวผู้กระทำความผิดทุกคนที่เกี่ยวข้องมารับผิดชอบ และประกันว่าชาวบ้านที่ถูกละเมิดสิทธิจะได้รับ การชดเชยเยียวยาอย่างมีประสิทธิภาพ และให้การรับรองว่าผลกระทบด้านลบที่อาจเกี่ยวข้องกับกิจกรรมเหมืองแร่ทองคำในจังหวัดเลยจะได้รับการแก้ไขอย่างทันที่วงที่กล่าวโดยองค์กรที่ระบุข้างต้น

“เมื่อพวกเราต่อสู้เพื่อสิทธิของพวกเรา พวกเรากลับโดนทำร้าย เมื่อพวกเราโดนทำร้าย พวกเราพยายามเรียกร้องความยุติธรรมตามกระบวนการยุติธรรม วันนี้พวกเราได้เข้าใจถึงความยุติธรรมอีกหนึ่งก้าว” นางพรทิพย์ หงส์ชัย นางวิรอน รุจิไชยวัฒน์ และนางระนอง กองแสน สมาชิกกลุ่มคนรักหมู่บ้านเกิด บอกกับฟอร์ติไฟท์ไรท์เมื่อเร็วๆ นี้ “และพวกเราก็จะสู้ต่อ พวกเราอดใจไม่ได้ พวกเราจะไม่ยอมแพ้เพราะที่นี่ คือ บ้าน ของพวกเรา”

ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ

สุรพันธ์ รุจิไชยวัฒน์ กลุ่มคนรักหมู่บ้านเกิด โทร. 083-052-1249

เอมี สมิธ องค์กรฟอร์ติไฟท์ไรท์ โทร. 087-795-5454 อีเมลล์ amy.smith@fortifyrights.org

ส.รัตนมณี พลกล้า มูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชน โทร. 081-772-5843 อีเมลล์ sorrattana1@gmail.com

ปราณม สมวงษ์ องค์กรโพรเทกชัน อินเตอร์เนชันแนล

psomwong@protectioninternational.org